

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΜ, Α1, Α2, Α

Η πρακτική εξέταση περιλαμβάνει τις δοκιμασίες και τον έλεγχο προσόντων και συμπεριφοράς, που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1).

ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Σε περίπτωση ανατροπής του δίκυκλου ή πρόκλησης ατυχήματος, εντός των ειδικά διαμορφωμένων χώρων που πραγματοποιούνται οι ειδικές δοκιμασίες, αποτελούν λόγο απόρριψης του υποψηφίου και σημειώνονται ως «Πρόκληση ατυχήματος» της Ομάδας Β. Σφάλματα κατά την εκτέλεση των δοκιμασιών της Ομάδας Α που εμπίπτουν στις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. δεν σημειώνονται ως σφάλματα στην Ομάδα Γ και δεν από τελούν λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

Το τελευταίο εδάφιο αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 της υ.α. 48738/5824 (ΦΕΚ Β΄ 2461/19-072017)

Η μη ορθή εκτέλεση οποιασδήποτε από τις παρακάτω δοκιμασίες συνεπάγεται την απόρριψη του υποψηφίου

Το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 της Α3/39325/5725 (ΦΕΚ 2991Β/31/12/2015)

Οι ειδικές δοκιμασίες της Ομάδας Α πραγματοποιούνται ενδεικτικά με την παρακάτω αναφερόμενη σειρά.

1) Έλεγχος οχήματος, χρήση κράνους και προστατευτικών

Γνώσεις επί των παρακάτω αναφερομένων συστημάτων, χειρισμός και διενέργεια ελέγχων για την οδική ασφάλεια στα: ελαστικά και κατάσταση αυτών, φρένα και κατάσταση αυτών, χειριστήρια και διακόπτες, ιμάντας ή αλυσίδα, λιπαντικά και λοιπά υγρά του δίκυκλου (όπως στάθμη λαδιού, στάθμη υγρών φρένων, στάθμη υγρών μπαταρίας, στάθμη ψυκτικού υγρού), φώτα, δείκτες κατεύθυνσης και ηχητικό όργανο, καθρέπτες και νεκρές γωνίες, καθώς και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος.

Επιπλέον, ο υποψήφιος πρέπει να γνωρίζει, τη χρήση και λειτουργία του προστατευτικού κράνους, να το φορά σωστά, να το ασφαλίζει και να το απασφαλίζει σωστά, να το αφαιρεί με ευκολία και να έχει την προστατευτική ζελατίνα κατεβασμένη. Καθόλη τη διάρκεια της εξέτασης ο υποψήφιος πρέπει να φορά το προστατευτικό κράνος, το αντανakλαστικό γιλέκο, καθώς και προστατευτικό ρουχισμό και συγκεκριμένα επενδύτη (μπουφάν), παντελόνι, γάντια μοτοσικλέτας και μπότες ή μποτάκια (όχι πάνινα).

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η μη γνώση των απαραίτητων ελέγχων των βασικών συστημάτων της μοτοσυκλέτας και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος. Δεν απαιτείται πλήρης και εξαντλητικός έλεγχος του οχήματος, αρκεί ο υποψήφιος να απαντήσει σωστά σε τρεις (3) τουλάχιστον από τις τέσσερις (4) ερωτήσεις του εξεταστή.
- Η μη σωστή χρήση του εγκεκριμένου προστατευτικού κράνους κλειστού τύπου
- Η μη σωστή χρήση του αντανακλαστικού γιλέκου
- Η μη σωστή χρήση του προβλεπόμενου προστατευτικού ρουχισμού
- Η μη στερέωση του δικύκλου στο στήριγμα (πλαϊνό ή κεντρικό).
- Η ανατροπή του δικύκλου.

2) Κίνηση και ακινητοποίησή δικύκλου χωρίς λειτουργία κινητήρα

Το δίκυκλο στηρίζεται στο κεντρικό ή πλαϊνό στήριγμα. Ο υποψήφιος στέκεται δίπλα στο δίκυκλο, πιάνει το τιμόνι με τα δύο χέρια, κατεβάζει το δίκυκλο από το στήριγμα, βγάζει ταχύτητα και μεταφέρει το δίκυκλο για περίπου 10 μέτρα, χωρίς να λειτουργεί ο κινητήρας του. Στο τέλος της δοκιμασίας τοποθετεί το δίκυκλο στο στήριγμα του.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Η κίνηση του δικύκλου με το πλαϊνό στήριγμα μη αναδιπλωμένο.
- Η μη στήριξη του δικύκλου στο στήριγμα του.

3) Ελικοειδής διαδρομή με μικρή ταχύτητα (Slalom)

Ο υποψήφιος οδηγεί το δίκυκλο με κατάλληλη ταχύτητα, ανάμεσα από επτά (7) κώνους τοποθετημένους σε σειρά ανά τέσσερα (4) μέτρα (διαδρομή slalom) στο μέσο λωρίδας πλάτους έξι (6) μέτρων χωρίς να απαιτείται η χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης. Για την εξέταση των κατηγοριών AM και A1 η απόσταση μεταξύ των κώνων ορίζεται σε τρειςήμισι (3,5) μέτρα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος. Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Το άγγιγμα των κώνων.

4) Επιτάχυνση οχήματος με αλλαγή ταχυτήτων

Ο υποψήφιος διανύει με το δίκυκλο απόσταση πενήντα (50) μέτρων σε οριζόντιο έδαφος και επιταχύνοντας τουλάχιστον στα πρώτα σαράντα (40) μέτρα της ειδικής λωρίδας. Κινείται με δεύτερη ή τρίτη σχέση μετάδοσης σε περίπτωση μοτοσικλέτας με χειρομοχλό συμπλέκτη, σε ευθεία πορεία και εντός λωρίδας πλάτους σαράντα (40) εκατοστών. Η εκκίνηση γίνεται σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μέτρων από την είσοδο στην αναφερόμενη λωρίδα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η μη αλλαγή μιας τουλάχιστον ταχύτητας εντός της ειδικής λωρίδας.
- Η μη επιτάχυνση κατά τα πρώτα σαράντα (40) μέτρα της ειδικής λωρίδας.
- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.

5) Κίνηση με μικρή ταχύτητα

Ο υποψήφιος οδηγεί το δίκυκλο σε απόσταση εικοσιπέντε (25) μέτρων, σε οριζόντιο έδαφος, σε ευθεία πορεία εντός λωρίδας πλάτους σαράντα (40) εκατοστών. Η απόσταση αυτή πρέπει να διανυθεί σε χρόνο μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) δευτερολέπτων.

Ο χρόνος μετράτε από την είσοδο του εμπρόσθιου τροχού στη λωρίδα έως την έξοδο του ίδιου τροχού από τη λωρίδα αυτή. Ο χρόνος ελέγχεται με χρονόμετρο χειρός ή με ηλεκτρονικό χρονόμετρο που λαμβάνει ενδείξεις από επαφές στο έδαφος.

Η εκκίνηση γίνεται σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μέτρων από την είσοδο στην αναφερόμενη λωρίδα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δικύκλου
- Η κάλυψη της απόστασης σε χρόνο μικρότερο ή ίσο των 15 δευτερολέπτων.

6) Κίνηση με αποφυγή εμποδίου πλην της κατηγορίας AM (Σχέδιο 1 Παραρτήματος IV)

Ο υποψήφιος ξεκινώντας από θέση στάσης διανύει με το δίκυκλο εντός ειδικής λωρίδας, πλάτους **δύο (2) μέτρων**, απόσταση **πενήντα πέντε (55) μέτρων**, σε χρόνο μικρότερο των **οκτώ (8) δευτερολέπτων** για την κατηγορία **A1** ή απόσταση **σαράντα (40) μέτρων** σε χρόνο μικρότερο των **πέντε (5) δευτερολέπτων** για τις κατηγορίες **A2 και A**.

Εξερχόμενος από τη λωρίδα, αποφεύγει σταθερό εμπόδιο πλάτους **δύο (2)**

μέτρων, οριοθετούμενο από κώνους, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση **επτά (7) μέτρων** και αξονικά με την λωρίδα αυτή, από δεξιά ή από αριστερά. Στη συνέχεια και σε απόσταση **επτά (7) μέτρων**, εισέρχεται σε άλλη ειδική λωρίδα αρχικού πλάτους **τεσσάρων (4) μέτρων**, η οποία βρίσκεται αξονικά με την πρώτη και καταλήγει σε πλάτος **δύο (2) μέτρων** μετά από απόσταση **δέκα (10) μέτρων**. Η εκκίνηση γίνεται στην αρχή της ειδικής λωρίδας των **πενήντα πέντε (55)** ή **σαράντα (40)** μέτρων αντίστοιχα και η δοκιμασία ολοκληρώνεται με την έξοδο του δικύκλου από τη δεύτερη ειδική λωρίδα **δέκα (10) μέτρων**.

Στους παραπάνω αναφερόμενους χρόνους επιτρέπεται απόκλιση μισού δευτερολέπτου.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα των οριογραμμών των λωρίδων.
- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Υπέρβαση του ελάχιστου χρόνου κίνησης εντός των ειδικών λωρίδων.
- Το άγγιγμα του εμποδίου.

7) Πέδηση εκτάκτου ανάγκης πλην της κατηγορίας AM (Σχέδιο 2 Παραρτήματος IV)

Ο υποψήφιος ξεκινώντας από θέση στάσης διανύει με το δίκυκλο εντός ειδικής λωρίδας, πλάτους **δύο (2) μέτρων**, απόσταση **πενήντα πέντε (55) μέτρων**, σε χρόνο μικρότερο των **οκτώ (8) δευτερολέπτων** για την κατηγορία **A1** ή απόσταση **σαράντα (40) μέτρων** σε χρόνο μικρότερο των **πέντε (5) δευτερολέπτων** για τις κατηγορίες **A2 και A**.

Μετά την έξοδο από την λωρίδα, φρενάρει και ακινητοποιεί το δίκυκλο μέσα σε απόσταση **είκοσι (20) μέτρων**.

Στους παραπάνω αναφερόμενους χρόνους επιτρέπεται απόκλιση μισού δευτερολέπτου.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Υπέρβαση του ελάχιστου χρόνου κίνησης εντός των ειδικών λωρίδων.
- Μη ακινητοποίηση του δικύκλου σε απόσταση **είκοσι (20) μέτρων**.

8) Ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλής απομάκρυνση από αυτό

Ο υποψήφιος, αφού ολοκληρώσει τις προαναφερόμενες ειδικές δοκιμασίες,

ακινητοποιεί το δίκυκλο στη θέση στάθμευσης χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, σβήνει τον κινητήρα, θέτει την 1^η σχέση μετάδοσης στο κιβώτιο ταχυτήτων, αφαιρεί τα κλειδιά από τον κεντρικό διακόπτη, κατέβει από το δίκυκλο και αφού βεβαιωθεί ότι το όχημα είναι σταθμευμένο με τη χρήση του στηρίγματος απομακρύνεται με ασφάλεια από αυτό.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη ορθή εκτέλεση οποιοσδήποτε από τις παραπάνω ενέργειες.

ΟΜΑΔΑ Β - ΠΟΡΕΙΑ. ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Ο υποψήφιος κατά την πορεία ελέγχεται για τη συμπεριφορά του σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας και απορρίπτεται εάν υποπέσει σε οποιαδήποτε από τα παρακάτω σφάλματα - παραβάσεις.

1) Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου **Λόγοι απόρριψης είναι**

- η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

2) Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας

Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, θεωρείται η κίνηση του οχήματος σε οδόστρωμα ή σε τμήμα οδοστρώματος που προορίζεται για την αντίθετη, προς την κατεύθυνσή του κυκλοφορία. Δεν συνιστά παράβαση η κίνηση στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, εφόσον γίνεται από τον υποψήφιο για προσπέρασμα σταματημένου οχήματος (εκτός λεωφορείου που εκτελεί συγκοινωνία ή σχολικού λεωφορείου που αποβιβάζει ή επιβιβάζει παιδιά) ή λόγω αδυναμίας κίνησης στο κανονικό ρεύμα κυκλοφορίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αυτή επιτρέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ο. Κ. και δεν παραβιάζεται η προτεραιότητα αντιθέτως ερχόμενου οχήματος.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας σε οδό όπου υπάρχει διπλή ή μονή συνεχόμενη γραμμή.
- Οποιαδήποτε άλλη ενέργεια με την οποία πραγματοποιείται είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας.

3) Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα

Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή σε διαχωριστική νησίδα θεωρείται οποτεδήποτε

ο ένας τουλάχιστον τροχός χάσει την επαφή του με το οδόστρωμα και τεθεί επί του πεζοδρομίου ή της διαχωριστικής νησίδας. Κίνηση στο πλαϊνό ρείθρο δεν απαγορεύεται. Κίνηση σε τμήματα της οδού όπου έχουν σχεδιαστεί ειδικές διαγραμμίσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ΚΟΚ, απαγορεύεται.

Λόγοι απόρριψης είναι: η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

4) Πρόκληση ατυχήματος

Θεωρείται η πρόκληση οποιουδήποτε ατυχήματος με υπαιτιότητα του υποψηφίου. Πρόκληση ατυχήματος θεωρείται και η αποτροπή ατυχήματος με παρέμβαση τρίτου ή για λόγους που δεν ανάγονται στον ίδιο τον υποψήφιο.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η πρόσκρουση σε άλλο όχημα, ή έστω απλή επαφή με οποιοδήποτε σταθερό ή κινητό αντικείμενο.
- Η οδήγηση με τρόπο που εξαναγκάζει άλλους χρήστες της οδού σε ενέργειες για την αποτροπή ατυχήματος.
- Η προσπέραση σταματημένου ή σε στάση Σχολικού Λεωφορείου σε οδόστρωμα με μία ή δύο λωρίδες κυκλοφορίας προς την κατεύθυνση που κινείται και όταν έχει αναμμένα τα φώτα έκτακτης ανάγκης για την αποβίβαση και επιβίβαση μαθητών.

Το τρίτο εδάφιο αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 7 της υπ αριθμ 76568/2014

- Η παρέμβαση του εκπαιδευτή με οποιοδήποτε τρόπο για αποφυγή ατυχήματος.

5) Παραβίαση της προτεραιότητας

Ο υποψήφιος κατά την πορεία κινείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και τηρεί υποχρεωτικά τη σηματοδότηση και την οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση των οδών. Στην περίπτωση όμοιας (ισοδύναμης) σήμανσης σε κόμβο, όπως πινακίδα 3ΤΟΡ σε δύο διασταυρούμενες οδούς, ισχύει η εκ δεξιών προτεραιότητα ή κατόπιν συνεννόησης.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η παραβίαση της εκ δεξιών προτεραιότητας των οχημάτων σε κόμβους χωρίς σηματοδότηση ή σήμανση.
- Η μη σωστή και έγκαιρη ακινητοποίηση του οχήματος στον κόμβο για την παραχώρηση της προτεραιότητας σε οχήματα που εισέρχονται από δεξιά είσοδο με προτεραιότητα.
- Η παραβίαση προτεραιότητας αντιθέτως ερχόμενου οχήματος σε δρόμο με διπλή ή μονή συνεχόμενη γραμμή.
- Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε οχήματα άμεσης ανάγκης.

- Η παραβίαση γενικότερα προτεραιότητας πεζών και οχημάτων.

ΟΜΑΔΑ Γ - ΠΟΡΕΙΑ. ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Κάθε φορά που υποψήφιος υποπέσει σε οποιοδήποτε σφάλμα, ο εξεταστής τον ενημερώνει σχετικά και καταγράφει το σφάλμα στην αντίστοιχη θέση στο μνημόνιο, ως εξής:

1) Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος ξεκινάει σωστά το όχημα (έλεγχος με στροφή της κεφαλής πάνω από τον ώμο, χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, τυχόν παραχώρηση προτεραιότητας, κ.λπ.) χωρίς απότομη ή ανώμαλη εκκίνηση και σβήσιμο του κινητήρα. Επίσης ο υποψήφιος σε όλη τη διάρκεια της εξέτασης θα πρέπει να φορά το προστατευτικό κράνος, το αντανακλαστικό γιλέκο, καθώς και προστατευτικό ρουχισμό και συγκεκριμένα επενδύτη (μπουφάν), παντελόνι, γάντια μοτοσικλέτας και μπότες ή μποτάκια (όχι πάνινα).

Σφάλματα είναι:

- η μη χρήση του σωστού δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης,
- ο μη ορθός έλεγχος με τη χρήση του καθρέπτη και τη στροφή του κεφαλιού πάνω από τον ώμο,
- το σβήσιμο του κινητήρα,
- η μη ορθή χρήση του κιβωτίου ταχυτήτων ανάλογα με τις συνθήκες.
- η απότομη ή ανώμαλη εκκίνηση λόγω κακής χρήσης των χειρομοχλών συμπλέκτη και επιταχυντή
- Η μη σωστή χρήση του προστατευτικού κράνους και η μη χρήση του αντανακλαστικού γιλέκου ή του προβλεπόμενου προστατευτικού ρουχισμού.

2) Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος κατά την αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας κάνει ορθή χρήση των καθρεπτών, ενεργοποιεί τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, παραχωρεί τυχόν προτεραιότητα και την τελευταία στιγμή με στροφή του κεφαλιού στο ύψος του ώμου επανελέγχει και εισέρχεται στην λωρίδα κυκλοφορίας που επιθυμεί.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

3) Χρήση φωτών, δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φωτών έκτακτης ανάγκης

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος σε κάθε αλλαγή κατεύθυνσης, στάσης ή στάθμευσης κάνει χρήση των δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης βάσει του Κ.Ο.Κ., και

ότι έχει την ικανότητα να δίνει τα αντίστοιχα σήματα με το χέρι, στην υποθετική περίπτωση βλάβης των δεικτών, αν δοθεί από τον εξεταστή παρόμοια εντολή. Η χρήση από τον υποψήφιο οδηγό των φωτών έκτακτης ανάγκης ελέγχεται μόνο στην περίπτωση ακινητοποίησης του εκπαιδευτικού οχήματος μετά από τροχοπέδηση λόγω απότομης επιβράδυνσης ή λόγω βλάβης του και δημιουργείται κίνδυνος από την ακινησία του.

Σφάλματα είναι:

- η μη σωστή χρήση των κατάλληλων φωτών.
- η μη σωστή χρήση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης κατά την εκκίνηση, στάση, στάθμευση και κατά τις αλλαγές κατεύθυνσης που πραγματοποιεί ο υποψήφιος με το όχημά του.
- η μη σωστή χρήση των φωτών έκτακτης ανάγκης στις περιπτώσεις που επιβάλλεται η χρήση τους και διαθέτει τέτοια φώτα το όχημα.

4) Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κινεί το όχημά του ορθά σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΟΚ και συμπεριφέρεται ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες της οδού (όπως κίνηση άλλων οχημάτων, μέσων μαζικής μεταφοράς, οχημάτων άμεσης βοήθειας, σεβασμός των πεζών), χωρίς να παρεμποδίζει την ομαλή πορεία άλλων οχημάτων κινούμενος με ασυνήθιστη βραδύτητα χωρίς αιτία.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

5) Σωστή θέση στο οδόστρωμα

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος μπορεί να κινεί το όχημα σε ευθεία πορεία και στη σωστή θέση σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κ.Ο.Κ., παίρνει έγκαιρα τη σωστή θέση μετά από το παράγγελμα για να στρίψει δεξιά ή αριστερά, σε μονόδρομους ή σε δρόμους διπλής κατεύθυνσης, και εισέρχεται στη σωστή θέση μετά την είσοδό του στο δρόμο που έστριψε. Σε μονόδρομους χωρίς αντίστοιχη σήμανση ο εξεταστής ενημερώνει εγκαίρως τον υποψήφιο.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

6) Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος τηρεί τις κατάλληλες αποστάσεις από τα οχήματα που προηγούνται, κινούνται παράλληλα με το όχημά του ή είναι σταθμευμένα.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

7) Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος κατά την προσπέραση εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος κάνει ορθή χρήση των καθρεπτών και του δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, επανελέγχει την τελευταία στιγμή με στροφή του κεφαλιού στο ύψος του ώμου για την τήρηση της προτεραιότητας, εισέρχεται στην προς τα αριστερά του λωρίδα κυκλοφορίας, προσπερνά το εμπόδιο ή το προπορευόμενο όχημα και επανέρχεται ενεργοποιώντας το δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης στην λωρίδα κυκλοφορίας στην οποία αρχικά κινείτο.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

8) Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος κατά την είσοδο ή έξοδο από κυκλικό κόμβο (πλατεία) καταλαμβάνει τη σωστή θέση στο οδόστρωμα και κάνει τους σωστούς χειρισμούς (όπως χρήση κατάλληλων δεικτών κατεύθυνσης).

Σφάλματα είναι:

- η μη ορθή προσέγγιση στον κυκλικό κόμβο,
- η μη ορθή κίνηση μέσα στον κυκλικό κόμβο,
- η μη ορθή και έγκαιρη χρήση του δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης κατά την έξοδο από τον κυκλικό κόμβο.

9) Σωστή αλλαγή ταχυτήτων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος κάνει ορθή επιλογή των σχέσεων μετάδοσης της κίνησης (ταχύτητες), ανάλογα με τις συνθήκες. Ο υποψήφιος οφείλει να χρησιμοποιεί, εφόσον οι συνθήκες κυκλοφορίας το επιτρέπουν, όλες τις ταχύτητες.

Σφάλμα είναι η μη ορθή και έγκαιρη αλλαγή ταχυτήτων

10) Σβήσιμο κινητήρα

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος κάνει ορθή χρήση των εξαρτημάτων του οχήματος ώστε να μην σβήσει ο κινητήρας.

11) Πέδηση και ακινητοποίηση

Κατά την πορεία ελέγχεται η έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις και η πρόβλεψη των κινήσεων των υπολοίπων χρηστών της οδού.

Σφάλματα είναι η μη τήρηση των παραπάνω.

12) Τήρηση των διατάξεων του Κ.Ο.Κ.

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος καθόλη τη διάρκεια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς γνωρίζει και εφαρμόζει ορθά τις διατάξεις του ΚΟΚ, πέραν αυτών που ειδικά περιγράφονται παραπάνω στις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Β, C1, C, D1, D, ΒΕ, C1Ε, CΕ, D1Ε, DΕ

Η πρακτική εξέταση περιλαμβάνει τις δοκιμασίες και τον έλεγχο γνώσεων και ικανοτήτων, που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2).

ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Σφάλματα κατά την εκτέλεση των δοκιμασιών της Ομάδας Α, που περιλαμβάνονται στην Ομάδα Γ, δεν σημειώνονται και ως σφάλματα στην Ομάδα Γ.

Το εδάφιο αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 της υ.α. 48738/5824 (ΦΕΚ Β' 2461/19-072017)

Η μη ορθή εκτέλεση οποιασδήποτε από τις παρακάτω δοκιμασίες συνεπάγεται την απόρριψη του υποψηφίου. Οι παρακάτω δοκιμασίες μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσα σε ειδικά εξεταστικά κέντρα (πίστες).

Τα δύο πρώτα εδάφια αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 της Α3/39325/5725 (ΦΕΚ 2991Β/31/12/2015)

1) Έλεγχος του οχήματος πριν ξεκινήσει

Γνώσεις επί των παρακάτω συστημάτων, χειρισμός και διενέργεια ελέγχων για την οδική ασφάλεια στα: ελαστικά και κατάσταση αυτών, φρένα και κατάσταση αυτών, λιπαντικά και λοιπά υγρά του οχήματος (όπως στάθμη λαδιού, στάθμη υγρών φρένων, στάθμη υγρών μπαταρίας, στάθμη αντιψυκτικού, υγρά συμπλέκτη, υγρό υαλοκαθαριστήρων), φώτα, δείκτες κατεύθυνσης και ηχητικό όργανο, λοιπού εξοπλισμού στο ταμπλό του οχήματος, καθώς και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος.

Επιπλέον, ο υποψήφιος ελέγχεται στην προσαρμογή του καθίσματος, των καθρεπτών, των ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων (εφόσον υπάρχουν) για όλους τους επιβάτες, στην ασφάλιση των θυρών. Ο υποψήφιος πρέπει να βεβαιωθεί ότι ο εκπαιδευτής και οι εξεταστές φορούν σωστά τις ζώνες ασφαλείας.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη γνώση των απαραίτητων ελέγχων των βασικών συστημάτων και εξαρτημάτων, εντός και εκτός του οχήματος και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος. Αρκεί ο υποψήφιος να απαντήσει σωστά σε τρεις (3) τουλάχιστον από τέσσερις (4) ερωτήσεις του εξεταστή.

2) Οπισθοπορεία με στροφή

Η δοκιμασία γίνεται σε οδούς με μικρή πυκνότητα κυκλοφορίας. Κατά την εκτέλεση του ελιγμού και σε όλη τη διάρκειά του, χρησιμοποιείται ο δείκτης αλλαγής κατεύθυνσης. Σε περίπτωση που αυτός απενεργοποιηθεί πρέπει ο υποψήφιος να τον ενεργοποιήσει εκ νέου.

Ο ελιγμός πραγματοποιείται ως εξής :

Ο υποψήφιος, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, ακινητοποιεί το όχημα στο δεξιό μέρος, ή στο αριστερό μόνο σε περίπτωση μονόδρομου, του πρώτου δρόμου της επιλογής του εξεταστή και σε απόσταση όχι μεγαλύτερη του ενός (1) μέτρου από το κράσπεδο του πεζοδρομίου. Το όχημα πρέπει να βρίσκεται μέσα στη λωρίδα κυκλοφορίας του και ο πίσω προφυλακτήρας του μπορεί να απέχει από την τομή των κρασπέδων των δύο πεζοδρομίων το πολύ όσο το μήκος του οχήματος εξέτασης.

Στη συνέχεια ο υποψήφιος κινεί το όχημα προς τα πίσω, με συνεχώς ενεργοποιημένο τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης στρίβοντάς το, ώστε να εισέλθει στον κάθετο δρόμο, όπου διανύει απόσταση, από την τομή των δύο κρασπέδων, τουλάχιστον το διπλάσιο του συνολικού μήκους του οχήματος. Σταματά σε θέση σχεδόν παράλληλη, ώστε η διαφορά των αποστάσεων των προς το πεζοδρόμιο τροχών να είναι έως τριάντα (30) εκατοστά και οι τροχοί αυτοί δεν απέχουν περισσότερο του ενός (1) μέτρου από το πεζοδρόμιο.

Η προς τα πίσω πορεία γίνεται παραχωρώντας προτεραιότητα στα κινούμενα οχήματα και επιτρέποντας στους πεζούς και τα ζώα να κινηθούν με ασφάλεια. Η οδήγηση του οχήματος γίνεται υποχρεωτικά μέσω των προς τα πλάγια του οχήματος κατόπτρων. Ο υποψήφιος έχει δικαίωμα να κοιτάξει προς τα πίσω, προκειμένου να ελέγξει τη θέση του οχήματος, μόνο κατά τη διάρκεια των επιτρεπόμενων στάσεων.

Ειδικότερα για την κατηγορία Β, ο έλεγχος γίνεται κοιτάζοντας υποχρεωτικά προς τα πίσω ελέγχοντας ταυτόχρονα οπτικά προς όλες τις κατευθύνσεις μέσω των καθρεπτών του οχήματος.

Κατά την προς τα πίσω κίνηση, δεν επιτρέπεται:

- α) Να σταματήσει ο υποψήφιος το όχημα περισσότερο από δύο (2) φορές, εκτός αν επιβάλλεται για λόγους οδικής ασφαλείας.
- β) Να έρθει οποιοσδήποτε τροχός σε επαφή με το κράσπεδο του πεζοδρομίου.
- γ) Να απέχει ο πίσω προς το πεζοδρόμιο τροχός και καθόλη τη διάρκεια του ελιγμού, περισσότερο από:
 - 1,00 μέτρο για κατηγορία Β
 - 1,50 μέτρο για κατηγορίες C1, C, D1, D, ΒΕ
 - 2,00 μέτρα για την κατηγορία CE, DE

Όταν πρόκειται για συρμό ή αρθρωτό όχημα, ως πίσω προς το πεζοδρόμιο τροχός, νοείται ο τελευταίος του ρυμουλκούμενου ή του ημιρυμουλκούμενου.

δ) Να σβήσει ο κινητήρας του οχήματος περισσότερες από μία φορά.

ε) Η προς τα εμπρός κίνηση του οχήματος.

η) μη χρησιμοποίηση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης περισσότερες από μία φορά

Το τελευταίο εδάφιο προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 της υ.α.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- το σβήσιμο του κινητήρα περισσότερες από μια φορά,
- το σταμάτημα του οχήματος περισσότερο από δύο (2) φορές για οποιοδήποτε λόγο εκτός αν επιβάλλεται για λόγους οδικής ασφάλειας,
- η προς τα εμπρός κίνηση του οχήματος,
- η επαφή οποιουδήποτε τροχού με το κράσπεδο του πεζοδρομίου
- η απομάκρυνση πέραν του επιτρεπόμενου ορίου από το πεζοδρόμιο,
- η μη ορθή τελική θέση του οχήματος ως προς το πεζοδρόμιο,
- η μη παραχώρηση προτεραιότητας στους άλλους χρήστες της οδού.
- μη χρησιμοποίηση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης περισσότερες από μία φορές

3) Στάθμευση δεξιά ή αριστερά

Η δοκιμασία περιλαμβάνει την στάθμευση δίπλα στο κράσπεδο του δεξιού ή στην περίπτωση μονόδρομου του αριστερού πεζοδρομίου, της επιλογής του εξεταστή σε επίπεδο χώρο ή σε μικρή ανωφέρεια ή κατωφέρεια.

Η δοκιμασία γίνεται παραχωρώντας προτεραιότητα στους άλλους χρήστες της οδού.

Καθόλη τη διάρκεια του ελιγμού χρησιμοποιείται ο δείκτης αλλαγής κατεύθυνσης και σε περίπτωση που απενεργοποιηθεί πρέπει να ενεργοποιηθεί και πάλι.

Η οδήγηση του οχήματος γίνεται υποχρεωτικά μέσω των προς τα πλάγια του οχήματος κατόπτρων. Για την κατηγορία Β, ο έλεγχος γίνεται κοιτάζοντας υποχρεωτικά προς τα πίσω ελέγχοντας ταυτόχρονα οπτικά προς όλες τις κατευθύνσεις μέσω των κατόπτρων του οχήματος.

Η δοκιμασία πραγματοποιείται ως εξής:

Ο υποψήφιος, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης ακινητοποιεί το εκπαιδευτικό όχημα δίπλα σε άλλο όχημα, ήδη σταθμευμένο δίπλα στο κράσπεδο του πεζοδρομίου. Έχοντας ενεργοποιημένο τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, κινεί το εκπαιδευτικό όχημα προς τα πίσω, κάνοντας τους απαραίτητους ελιγμούς για να το σταθμεύσει ανάμεσα σε δύο αυτοκίνητα που απέχουν μεταξύ τους απόσταση ίση με το ένα και μισό του συνολικού μήκους του οχήματος του.

Αν η εξεύρεση κατάλληλου χώρου μεταξύ δύο αυτοκινήτων δεν είναι εφικτή, η δοκιμασία γίνεται πίσω από σταθμευμένο όχημα στην ήδη αναφερθείσα κατάλληλη απόσταση.

Κατά τη δοκιμασία αυτή οφείλει ο υποψήφιος:

α) Να σταθμεύσει με τέσσερις το πολύ κινήσεις του οχήματος του (πίσω - εμπρός - πίσω - εμπρός). Κίνηση νοείται κάθε αλλαγή φοράς κίνησης του οχήματος.

Η δεύτερη κίνηση μπορεί να γίνει είτε μέσα στον χώρο στάθμευσης είτε να αποτελέσει την

έξοδο του εκπαιδευτικού οχήματος και πάλι δίπλα στο σταθμευμένο όχημα.

β) Να μη σβήσει ο κινητήρας του οχήματος του περισσότερες από μία φορές.

- γ) Να μην έρθει σε επαφή με οποιοδήποτε από τα σταθμευμένα γύρω του οχήματα.
- δ) Να μην ανέβει το όχημά στο πεζοδρόμιο δηλαδή κανένας τροχός να χάσει την επαφή του με το οδόστρωμα.
- ε) Να τηρείται, αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του ελιγμού, απόσταση τουλάχιστον μισού μέτρου από το εμπρόσθιο όχημα.
- στ) Να μεριμνά ώστε με το πέρας του ελιγμού όλοι οι τροχοί της πλευράς του οχήματος που βρίσκεται δίπλα στο κράσπεδο, να απέχουν από αυτό έως:
- τριάντα πέντε (35) εκατοστά για την κατηγορία Β.
 - σαράντα πέντε (45) εκατοστά για όλες τις άλλες κατηγορίες.
- ζ) Να εξέλθει από το χώρο στάθμευσης με τέσσερις το πολύ κινήσεις, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία.
- η) μη χρησιμοποίηση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης περισσότερες από μία φορά

Το τελευταίο εδάφιο προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 της υ.α. 48738/5824 (ΦΕΚ Β' 2461/19-072017)

Λόγοι απόρριψης είναι:

- το σβήσιμο του κινητήρα περισσότερες από μια φορά,
- η στάθμευση περισσότερες από τέσσερις κινήσεις,
- η επαφή του οχήματος με άλλο σταθμευμένο όχημα,
- η στάθμευση απόσταση από το πεζοδρόμιο μεγαλύτερη της επιτρεπόμενης,
- το ανέβασμα στο κράσπεδο του πεζοδρομίου,
- η μη παραχώρηση προτεραιότητας στους άλλους χρήστες της οδού,
- η έξοδος από τον χώρο στάθμευσης με περισσότερες από τέσσερις κινήσεις.
- μη χρησιμοποίηση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης περισσότερες από μία φορά

4) Εκκίνηση σε ανήφορο κλίσης περίπου 10%

Ο υποψήφιος υποχρεούται να εκκινήσει από θέση στάθμευσης σε ανήφορο κλίσης 10% περίπου χωρίς το όχημα να οπισθοχωρήσει πάνω από σαράντα (40) εκατοστά. Εάν η δοκιμασία γίνεται με τη χρήση χειρόφρενου, απαγορεύεται η οπισθοπορεία του οχήματος. Επιτρέπεται δεύτερη δοκιμή σε σβήσιμο κινητήρα ή μη ορθής εκκίνησης.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- το σβήσιμο του κινητήρα του οχήματος περισσότερες από μία φορά,
- η μη ορθή εκκίνηση περισσότερες από μία φορά,
- η οπισθοχώρηση του οχήματος ή η οπισθοχώρηση περισσότερο από το επιτρεπόμενο αν δεν χρησιμοποιείται το χειρόφρενο
- η μη παραχώρηση προτεραιότητας στους άλλους χρήστες της οδού.

5) **Λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα**

Ο υποψήφιος, αφού χρησιμοποιήσει τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης σταθμεύει το όχημα, σβήνει τις λοιπές ηλεκτρικές καταναλώσεις όπως, φώτα και κλιματισμό, σβήνει τον κινητήρα, ασφαλίζει το όχημα μέσω του χειρόφρενου, θέτει την πρώτη σχέση μετάδοσης στο κιβώτιο ή την όπισθεν κατά περίπτωση, βγάζει τη ζώνη ασφαλείας και αποβιβάζεται ελέγχοντας την κυκλοφορία δίπλα και πίσω του πριν ανοίξει την πόρτα.

Λόγος απόρριψης είναι η μη ορθή εκτέλεση οποιοσδήποτε από τις παραπάνω κινήσεις.

ΟΜΑΔΑ Β - ΠΟΡΕΙΑ. ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Ο υποψήφιος κατά την πορεία ελέγχεται για τη συμπεριφορά του σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας και απορρίπτεται εάν υποπέσει σε σφάλματα - παραβάσεις, όπως αυτά αντιστοίχως ορίζονται υπό τον τίτλο «ΟΜΑΔΑ Β - ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ» του Παρατήματος Ι.

ΟΜΑΔΑ Γ- ΠΟΡΕΙΑ. ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Κάθε φορά που υποψήφιος υποπέσει σε οποιοδήποτε σφάλμα, ο εξεταστής τον ενημερώνει σχετικά και καταγράφει το σφάλμα στην αντίστοιχη θέση στο μνημόνιο, όπως αυτά αντιστοίχως ορίζονται υπό τον τίτλο «ΟΜΑΔΑ Γ - ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ» του Παρατήματος Ι.

Επιπλέον ο υποψήφιος ελέγχεται στο πεδίο:

13) Οικονομική - Οικολογική οδήγηση»

Ελέγχεται ότι ο υποψήφιος κατέχει τις βασικές αρχές της οικολογικής - οικονομικής οδήγησης, όπως: αλλαγή ταχυτήτων στις 2.000 - 2.500 στροφές, οδήγηση με σταθερή ταχύτητα, αποφυγή άσκοπων φρεναρισμάτων, παρατήρηση και πρόβλεψη συνθηκών κυκλοφορίας.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΓΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ C1, C,
D1, D, BE, C1 E, CE, D1E, DE

Για τις κατηγορίες **C1, C, D1, D, BE, C1 E, CE, D1 E, DE** ο υποψήφιος, εκτός από τις δοκιμασίες που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ, εξετάζεται επιπλέον σε όλες τις παρακάτω δοκιμασίες όπως αυτές αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2).

ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

~~Οι παρακάτω δοκιμασίες μπορούν να πραγματοποιούνται μέσα σε ειδικά εξεταστικά κέντρα (πίστες) όπου πρέπει να τηρούνται όλες οι διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), όπως χρήση των δεκτικών αλλαγής κατεύθυνσης, χρήση της ζώνης ασφαλείας.~~

~~Η μη ορθή εκτέλεση οποιοσδήποτε από τις παρακάτω δοκιμασίες συνεπάγεται την απόρριψη του υποψηφίου. Τα σφάλματα κατά την εκτέλεση των δοκιμασιών της Ομάδας Α που εμπίπτουν στην εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Ο.Κ. σημειώνονται ως σφάλματα της ΟΜΑΔΑΣ Γ.~~

Το παραπάνω εδάφια καταργήθηκαν με την παράγραφο 5 του άρθρου 3 της υ.α. 48738/5824 (ΦΕΚ Β' 2461/19-072017)

1) Έλεγχος του οχήματος πριν ξεκινήσει

Ο υποψήφιος ελέγχεται στην σωστή προετοιμασία του οχήματος και πρέπει να έχει γνώση βασικών στοιχείων των εξαρτημάτων των συστημάτων ασφαλείας και του ελέγχου αυτών.

Από τις παρακάτω ενότητες επιλέγονται από τον εξεταστή τέσσερις (4) και ο υποψήφιος πρέπει να απαντήσει σε τρεις (3) τουλάχιστον,

α) Ταυτοποίηση του οχήματος

Έλεγχος ταυτοποίησης του οχήματος με την άδεια κυκλοφορίας του (πινακίδες κυκλοφορίας, εγχάρακτος αριθμός πλαισίου και πινακίδα κατασκευαστή),

β) Απαραίτητα έγγραφα του οδηγού και του οχήματος Έλεγχος των απαραίτητων εγγράφων κατά περίπτωση,

βα) Του οδηγού

Κατάλληλη και ισχύουσα άδεια οδήγησης, Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (κωδικός 95), Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγού Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR), αν ο οδηγός είναι ιδιοκτήτης οχήματος Δημόσιας Χρήσης πρέπει να κατέχει και την άδεια οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων ή επιβατών κατά περίπτωση (χωρίς να απαιτείται να τη φέρει μαζί του), αν ο οδηγός είναι υπάλληλος πρέπει να έχει και έγγραφα που αποδεικνύουν

την υπαλληλική σχέση του οδηγού με τον εργοδότη (βεβαίωση σχέσης εργασίας), τα φύλλα καταγραφής του αναλογικού ταχογράφου ή/και τα εκτυπώματα του ψηφιακού των τελευταίων 28 ημερών και δικαιολογητικά για ενδεχόμενες ημέρες απουσίας του, τουλάχιστον τρία εφεδρικά φύλλα καταγραφής ή την κάρτα οδηγού και δύο εφεδρικά ρολά χαρτιού εκτύπωσης για τον ψηφιακό ταχογράφο] και

ββ) Του οχήματος

[Άδεια κυκλοφορίας, το βιβλιάριο μεταβολών (χωρίς να απαιτείται να το έχει μαζί του),

Ασφαλιστήριο σύμβολο, Αποδεικτικό πληρωμής τελών κυκλοφορίας, Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου, Κάρτα ελέγχου καυσαερίων, τα έγγραφα που απαιτούνται για τη μεταφορά (δελτίο αποστολής ή δελτίο αποστολής – τιμολόγιο και φορτωτική, λίστα επιβατών κ.λπ.), Βεβαίωση ορθής τοποθέτησης και σωστής λειτουργίας της συσκευής του ταχογράφου, Βεβαίωση ορθής τοποθέτησης και σωστής λειτουργίας του συστήματος περιορισμού ταχύτητας (κόφτης) και σήμα επικολλημένο στον ανεμοθώρακα (μόνο για τα φορτηγά), Πιστοποιητικό ADR για το όχημα στην περίπτωση μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων, Πιστοποιητικό ATP για το όχημα στην περίπτωση διεθνούς μεταφοράς ευπαθών τροφίμων, έγγραφα που απαιτούνται για τις διεθνείς μεταφορές (κοινοτική άδεια, άδεια ΕΔΥΜ, CMR κ.λπ.)].

Η παράγραφος β αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 της Α3/39325/5725 (ΦΕΚ 2991Β/31/12/2015)

γ) Έλεγχος περιμετρικά και κάτω από το αυτοκίνητο, για τυχόν διαρροές ή για ύπαρξη εμποδίου που παρεμποδίζει την προς τα πίσω ή μπροστά κίνηση του οχήματος.

Έλεγχος λειτουργίας του συστήματος πλυστικής συσκευής ανεμοθώρακα, κατάσταση μάκτρων των υαλοκαθαριστήρων.

Καθαρισμός εξωτερικών καθρεπτών και φωτιστικών επιφανειών,

δ) Πινακίδες - σύμβολα - εξαρτήματα

Έλεγχος ειδικών συμβόλων και σημάτων που προβλέπονται από τον ΚΟΚ, ανάλογα με το όχημα, όπως αναγραφή ανώτατου ορίου ταχύτητας, μικτής μάζας, αναγνώρισης οχήματος άνω των 13 μέτρων, αντανακλαστικές πινακίδες, λασπωτήρες, αντισφηνωτική προστασία,

ε) Έλεγχος ελαστικών

Έλεγχος των ελαστικών, συμπεριλαμβανομένης της ρεζέρβας, για καταλληλότητα, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην άδεια κυκλοφορίας, τη βεβαίωση του ταχογράφου και του περιοριστή ταχύτητας. Επιπλέον ελέγχεται ο χρόνος παραγωγής τους, το βάθος πέλματος, η πίεση του αέρα, οι δείκτες κατάλληλης επιλογής ελαστικών και δείκτες φόρτωσης μονού ή διπλού ελαστικού, οι φθορές, τα εξογκώματα, αποκολλήσεις, καθώς και η ανάμιξη ελαστικών. Έλεγχος των ζαντών για φθορές, ρωγμές, σπασίματα, παραμορφώσεις. Γνώσεις για την αναγόμωση και επαναχάραξη ελαστικών,

στ) Έλεγχος φωτών

Έλεγχος της σωστής λειτουργίας των φωτών και των ανακλαστήρων.

ζ) Σύστημα πέδησης - βαλβίδες - έλεγχοι στο πνευματικό σύστημα

Έλεγχος της κανονικής πίεσης λειτουργίας του συστήματος πέδησης μέσω των μανομέτρων, αφύγρανση αεροφυλακίων.

Γενικές γνώσεις λειτουργίας του συστήματος πέδησης προς αποφυγή κινδύνων (όπως, ρήξη σωληνώσεων, πτώση πίεσης και αυτόματη πέδηση, συνεχής και προοδευτική πέδηση, πέδη στάθμευσης, εξασφάλιση ακινητοποίησης βαρέως οχήματος),

η) Έλεγχος υγρών και λοιπών εξαρτημάτων

Ελέγχονται τα λάδια του κινητήρα, το υγρό του ψυγείου, τα λάδια του υδραυλικού τιμονιού, τα υγρά του συμπλέκτη, τα υγρά της μπαταρίας, οι ανοχές του τιμονιού, το δυναμό, οι αναρτήσεις και το σύστημα κλιματισμού,

θ) Θέση οδήγησης - καμπίνα

Ρυθμίζεται η θέση οδήγησης και οι πλαϊνοί καθρέπτες ώστε να έχει πλήρη ορατότητα και πλήρη έλεγχο στα χειριστήρια και στα όργανα του οχήματος. Έλεγχος των ενδεικτικών λυχνιών στον πίνακα οργάνων και των ποδομοχλών, πρώτα με ανοικτό διακόπτη, και στη συνέχεια, βάζοντας σε κίνηση τον κινητήρα. Επιπλέον, για τα λεωφορεία, ελέγχεται ο εξοπλισμός ασφαλείας και άνεσης των επιβατών,

ι) Υποχρεωτικός και προαιρετικός εξοπλισμός

Έλεγχος του υποχρεωτικού εξοπλισμού (σφήνες αναστολής κύλισης, προειδοποιητικό τρίγωνο, φαρμακείο, πυροσβεστήρες, αντιολισθητικές αλυσίδες, σφυρί θραύσης παραθύρου για τα λεωφορεία, εργαλεία αντικατάστασης ελαστικών) και του προαιρετικού εξοπλισμού (γάντια, ιμάντες για το φορτίο, γιλέκο και χάρτες).

6) Υποβοηθητικοί μηχανισμοί πέδησης και διεύθυνσης

Η δοκιμασία αυτή πραγματοποιείται μόνο για τις κατηγορίες **C, D, CE, DE:**

Ο υποψήφιος εξετάζεται στις γνώσεις χειρισμού και ελέγχου του υποβοηθητικού μηχανισμού του συστήματος πέδησης (κλαπέτο ή μηχανόφρενο ή ritarter) και του υποβοηθητικού μηχανισμού του συστήματος διεύθυνσης (σύστημα υποβοήθησης του υδραυλικού τιμονιού) με έλεγχο του τζόγου του.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη γνώση της λειτουργίας των παραπάνω.

7) Συσσκευή του ταχογράφου (αναλογικού ή ψηφιακού)

Η δοκιμασία αυτή πραγματοποιείται για τις κατηγορίες **C1, C, D1, D, C1 E, CE, D1E, DE**, και ο υποψήφιος εξετάζεται εάν γνωρίζει:

α) Για τον αναλογικό ταχογράφο: τα εξαρτήματα, τη λειτουργία της συσκευής, τη συμπλήρωση και συμβατότητα του φύλλου καταγραφής, την τοποθέτησή του, την ανάγνωση και ερμηνεία των καταγεγραμμένων στοιχείων, τη χρησιμότητα και αξιοποίηση των στοιχείων, τις αναγκαίες ενέργειες σε περίπτωση βλάβης ή αλλαγής οχήματος και τους χρόνους φύλαξης των φύλλων καταγραφής.

Η τοποθέτηση του φύλλου καταγραφής γίνεται από τον υποψήφιο με την έναρξη της πρακτικής εξέτασης και παραμένει στη θέση του μέχρι το τέλος της πορείας. Με το πέρας της πορείας αφαιρείται από τη συσκευή του ταχογράφου, ολοκληρώνεται η συμπλήρωσή του και παραδίδεται στον Α εξεταστή ο οποίος το επισυνάπτει στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου,

β) Για τον ψηφιακό ταχογράφο: τα εξαρτήματα, τη λειτουργία της συσκευής, την τοποθέτηση της κάρτας οδηγού (χρησιμοποιείται η κάρτα του εκπαιδευτή τόσο κατά την εκπαίδευση όσο και την εξέταση), τον προγραμματισμό των απαιτούμενων ενεργειών για την έναρξη της εξέτασης (όπως, τόπος αναχώρησης, έλεγχος ημερομηνίας και ώρας, δήλωση πρώτου ή δεύτερου οδηγού), την ανάγνωση και ερμηνεία των αναγραφόμενων στοιχείων ή συμβόλων (τόσο από την οθόνη της συσκευής όσο και από την εκτύπωση στο σχετικό εκτύπωμα του ενσωματωμένου εκτυπωτή), τις αναγκαίες ενέργειες σε περίπτωση βλάβης ή αλλαγής οχήματος, καθώς και τους χρόνους φύλαξης των καταγεγραμμένων στοιχείων.

Η τοποθέτηση της κάρτας οδηγού γίνεται από τον υποψήφιο με την έναρξη της πρακτικής εξέτασης και παραμένει στη θέση της μέχρι το τέλος της πορείας. Με το τέλος της πορείας εκτυπώνεται το σχετικό εκτύπωμα του ενσωματωμένου εκτυπωτή, στο οποίο συμπληρώνονται τα στοιχεία του υποψηφίου (ονοματεπώνυμο και αριθμός πρωτοκόλλου του ΔΕΕ) και αφαιρείται από τη συσκευή του ταχογράφου η κάρτα οδηγού. Το εκτύπωμα παραδίδεται στον Α εξεταστή ο οποίος το επισυνάπτει στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- η μη σωστή καταγραφή από τον υποψήφιο έστω και ενός εκ των απαραίτητων στοιχείων που απαιτούνται στο φύλλο καταγραφής του αναλογικού ταχογράφου,
- η μη ή η εσφαλμένη τοποθέτηση του φύλλου καταγραφής ή της κάρτας οδηγού στην συσκευή του ταχογράφου,
- η μη γνώση - σωστός χειρισμός της συσκευής,
- η μη γνώση των μηχανισμών μεταγωγής με τους οποίους ρυθμίζονται οι σχετικές εργασίες των οδηγών και των στοιχείων που καταγράφονται στο φύλλο καταγραφής του αναλογικού ταχογράφου,
- η μη γνώση των στοιχείων ή συμβόλων που αναγράφονται είτε στην οθόνη είτε στο εκτύπωμα του ψηφιακού ταχογράφου,
- η μη γνώση των χρόνων εργασίας και των ενεργειών σε περίπτωση βλάβης.
-

8) Απόζευξη και ζεύξη

Η δοκιμασία αυτή πραγματοποιείται για τις κατηγορίες **BE, C1 E, CE, D1E, DE**. Ο υποψήφιος εξετάζεται ότι είναι σε θέση να αποζεύξει και να ζεύξει το ρυμουλκούμενο όχημα, να το απομακρύνει από την ίδια ευθεία, έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητά του να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια ρυμουλκό και ρυμουλκούμενο. Κατά την οπισθοπορεία στη διαδικασία της ζεύξης απαγορεύεται η προς τα εμπρός κίνηση.

Καθόλη τη διαδικασία ο υποψήφιος πρέπει να φορά αντανακλαστικό γιλέκο και κατάλληλα γάντια.

Οι απαραίτητες ενέργειες για την απόζευξη και ζεύξη αρθρωτών οχημάτων και συρμών είναι η εξής:

I. Ενέργειες για την απόζευξη αρθρωτού οχήματος:

Για την απόζευξη αρθρωτού οχήματος ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών: **α)** Σταθμεύεται το αρθρωτό όχημα υποχρεωτικά σε ευθεία γραμμή και λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας (φώτα έκτακτης ανάγκης) για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού.

β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Λοιπές Εργασίες» (όπου υπάρχει), ενεργοποιείται η πέδη στάθμευσης, τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το όχημα. Τοποθετείται το προειδοποιητικό τρίγωνο επισήμανσης στην προβλεπόμενη απόσταση,

γ) Ασφαλίζεται το επικαθήμενο τοποθετώντας τις δύο σφήνες αναστολής κύλισης (τάκους) στους τροχούς του τελευταίου οπίσθιου άξονα σε θέσεις επί των τροχών (διαγώνια, μπροστά ή πίσω) ανάλογα με τη κλίση του εδάφους και «δένεται» το μηχανόφρενο, εφόσον οι κύλινδροι πέδησης του συστήματος πέδησής του δεν είναι διπλής ενέργειας,

δ) Χρησιμοποιείται ο μηχανισμός ανύψωσης (μανιβέλα) για να κατέβουν οι δύο τηλεσκοπικές στηρίξεις (ποδαρικά), έως ότου αυτές πατήσουν σε ανθεκτικό έδαφος, ώστε να μην βυθίζονται. Εάν το όχημα διαθέτει κατάλληλο ηλεκτρικό σύστημα, το κατέβασμα των ποδαρικών πραγματοποιείται από την καμπίνα οδήγησης. Σε περίπτωση που το έδαφος στο οποίο πραγματοποιείται η απόζευξη δεν είναι σταθερό, τοποθετούνται κατάλληλα υποστηρίγματα. Στη συνέχεια με τη χρήση της μανιβέλας ανασηκώνεται λίγο το επικαθήμενο, έτσι ώστε να είναι δυνατή η απασφάλιση του πείρου από τη «πλάκα επικάθησης». Σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει σύστημα ανάρτησης με αερόσουστες, η παραπάνω διαδικασία πραγματοποιείται και με τη βοήθεια συμπίεσης ή αποσυμπίεσης των αερόσουστων.

ε) Διακόπτεται η παροχή, όπου υπάρχει, πεπιεσμένου αέρα μέσω των ταχυσυνδέσμων των σωληνώσεων παροχής πεπιεσμένου αέρα και στη συνέχεια αποσυνδέονται διαδοχικά η εντολή παροχής (κόκκινος αγωγός) και η εντολή πέδησης (κίτρινος αγωγός). Τοποθετούνται και καλύπτονται οι αγωγοί στις αναμονές, όπου υπάρχουν, με τα ειδικά προστατευτικά για να αποφευχθεί η είσοδος ξένων σωμάτων ή νερού. Για την αποφυγή εμπλοκής τους οι αγωγοί δεν πρέπει να αιωρούνται.

στ) Αποσυνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευμοτοδότης) του ρυμουλκού. Σε

περίπτωση που το σύστημα πέδησης του ρυμουλκού ενισχύεται με AB8 αποσυνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.

ζ) Απασφαλιζεται ο πείρος από τη πλάκα επικάθησης τραβώντας την ειδική χειρολαβή ασφάλισής του, για να είναι δυνατή η αποσύνδεση των δύο οχημάτων,

η) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και το μετακινεί με μικρή ταχύτητα σε ικανή απόσταση (περίπου 30 εκατοστά) ώστε αυτό να αποσυνδεθεί από το ημιρυμουλκούμενο εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ορθή στήριξη του επικαθήμενου στα ποδαρικά. Στη συνέχεια ο υποψήφιος οδηγός απομακρύνει το ρυμουλκό και αποβιβάζεται. Σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει αερόσουστες, υποχρεούται πριν το μετακινήσει να χαμηλώσει με τις αερόσουστες τον πίσω άξονά του.

θ) Αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το ρυμουλκό και ελέγχει αν το επικαθήμενο είναι ασφαλισμένο (τάκοι, χειρόφρενο) και σημασμένο (προειδοποιητικό τρίγωνο ασφαλείας). Σε περίπτωση που οι κύλινδροι πέδησης του επικαθήμενου δεν είναι διπλής ενέργειας, ο υποψήφιος οδηγός οφείλει να σφίξει και το μηχανόφρενο, δεδομένου ότι οι μικρές μετακινήσεις μπορεί να έχουν προκαλέσει κάποια χαλάρωση στην πέδη στάθμευσης

Η παράγραφος θ αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 της Α3/39325/5725 (ΦΕΚ 2991Β/31/12/2015)

II. Ενέργειες για την ζεύξη αρθρωτού οχήματος

Για τη ζεύξη αρθρωτού οχήματος ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

α) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και το οδηγεί με όπισθεν και σε ευθεία πορεία προς το σταθμευμένο επικαθήμενο, σταματώντας το σε μικρή απόσταση μπροστά από αυτό. Κατά τη διάρκεια των ελιγμών λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού (έλεγχος, ενεργοποίηση κατάλληλων δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης),

β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Άλλες Εργασίες» (όπου υπάρχει) και αφού ενεργοποιηθεί η πέδη στάθμευσης,

απενεργοποιείται ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το ρυμουλκό. Στη συνέχεια και πριν συνεχίσει τις υπόλοιπες ενέργειες ζεύξης, ελέγχει ότι το επικαθήμενο και η πλάκα επικάθησης, εάν αυτή είναι ρυθμιζόμενη, είναι στη σωστή θέση και ασφαλισμένα.

γ) Επιβιβάζεται στο ρυμουλκό και συνεχίζοντας την οπισθοπορεία, με μικρή ταχύτητα, προσεγγίζει το επικαθήμενο κατά τρόπο ώστε ο πείρος του να «ευθυγραμμισθεί» με τη θέση ασφάλισής του στην πλάκα επικάθησης. Κατά την οπισθοπορεία ο υποψήφιος μπορεί να σταματήσει όσες φορές χρειαστεί και να αποβιβαστεί για να ελέγξει, εάν ο πείρος οδηγείται σωστά στη θέση του. Για την ασφαλή εφαρμογή του πείρου στην τερματική του θέση ανεβάζει ή κατεβάζει, κατά περίπτωση, τις δύο τηλεσκοπικές στηρίξεις (ποδαρικά). Η παραπάνω διαδικασία, σε

περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει σύστημα ανάρτησης με αερόσουστες, πραγματοποιείται με τη βοήθεια συμπίεσης ή αποσυμπίεσης των αερόσουστων. Στο τέλος της διαδικασίας ζεύξης, αποκαθιστά τη σωστή πίεση στο σύστημα πνευματικής ανάρτησης. Κατά τη διάρκεια της σύμπλεξης οι βάσεις των ποδαρικών, που βρίσκονται σε επαφή με το έδαφος, δεν πρέπει να μετακινηθούν καθόλου από την αρχική τους θέση.

δ) Ενεργοποιείται από τον υποψήφιο οδηγό η πέδη στάθμευσης του ρυμουλκού, όταν ο πείρος εφαρμόσει χωρίς ανοχές στη πλάκα επικάθησης και ακουστεί ο χαρακτηριστικός μεταλλικός ήχος, φροντίζοντας η πίεση του συστήματος πέδησης να φτάσει σε κανονικά επίπεδα. Στη συνέχεια ασφαρίζει τον πείρο με την ειδική χειρολαβή ασφάλισης, ώστε να είναι πρακτικά αδύνατη η αποσύνδεση των δύο οχημάτων. Επιβιβάζεται στο όχημα και προσπαθεί να το εκκινήσει, με την πιο «αργή» ταχύτητα στο κιβώτιο, ελέγχοντας την ασφαλή ζεύξη του επικαθήμενου. Ενεργοποιεί την πέδη στάθμευσης του ρυμουλκού, φροντίζοντας η πίεση του συστήματος πέδησης να φτάσει σε κανονικά επίπεδα και αφού απενεργοποιήσει τον κινητήρα, αποβιβάζεται.

ε) Συνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του ρυμουλκού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του ρυμουλκού ενισχύεται με AB3 συνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.

στ) Συνδέονται οι σωληνώσεις παροχής πεπιεσμένου αέρα του ρυμουλκού με τους αντίστοιχους ταχυσυνδέσμους του επικαθήμενου και ανοίγει τις παροχές, όπου υπάρχουν, διαδοχικά της εντολής πέδησης (κίτρινος αγωγός) και της εντολής παροχής (κόκκινος αγωγός). Σε περίπτωση συνδυασμένου μηχανισμού η σύνδεση γίνεται ταυτόχρονα.

ζ) Χρησιμοποιείται ο μηχανισμός ανύψωσης (μανιβέλα) για να ανυψωθούν οι δύο τηλεσκοπικές στηρίξεις (ποδαρικά) μέχρι τη τελική τους θέση και ασφαρίζεται η μανιβέλα. Εάν το όχημα διαθέτει κατάλληλο ηλεκτρικό σύστημα, η ανύψωση των ποδαρικών πραγματοποιείται από την καμπίνα οδήγησης. Σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει σύστημα ανάρτησης με αερόσουστες, η παραπάνω διαδικασία πραγματοποιείται και με τη βοήθεια συμπίεσης ή αποσυμπίεσης των αερόσουστων.

η) Αφαιρούνται οι σφήνες αναστολής κύλισης (τάκοι) από τους τροχούς του επικαθήμενου και ελέγχεται εάν το επικαθήμενο έχει συνδεθεί με ασφάλεια με το ρυμουλκό, εφόσον έχει απελευθερωθεί το μηχανόφρενο, εάν το ρυμουλκό δεν διαθέτει κυλίνδρους πέδησης διπλής ενέργειας. Τέλος τοποθετούνται στη θέση τους οι σφήνες αναστολής κύλισης και το προειδοποιητικό τρίγωνο.

ι) Επιβιβάζεται στο ρυμουλκό, θέτει σε λειτουργία τον κινητήρα μέχρι η πίεση στα αερόφρενα να φτάσει στη μέγιστη τιμή της και ελέγχει τον πίνακα οργάνων για τυχόν ενδείξεις κακής λειτουργίας (όπως, πτώση πίεσης, λειτουργία της φωτεινής ένδειξης του AB3 κυρίως του επικαθήμενου).

ια) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της

δραστηριότητας «Οδήγηση» (όπου υπάρχει) και ο υποψήφιος οδηγός μετακινεί με μικρή ταχύτητα το αρθρωτό όχημα σε μικρή απόσταση και αφού διαπιστώσει ότι η πέδηση και τα λοιπά συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά και το ρυμουλκό έλκει ασφαλώς το επικαθήμενο, εισέρχεται στην κυκλοφορία τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ..

III. Ενέργειες απόξευξης συρμού

Για την απόξευση συρμού ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

α) Σταθμεύεται ο συρμός υποχρεωτικά, όπου επιτρέπεται, σε ευθεία γραμμή, αφού ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας (φώτα έκτακτης ανάγκης) για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού.

β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Λοιπές Εργασίες» (όπου υπάρχει), ενεργοποιείται η πέδη στάθμευσης, τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το όχημα. Τοποθετείται το προειδοποιητικό τρίγωνο επισήμανσης στην προβλεπόμενη απόσταση,

γ) Ασφαλίζεται το ρυμουλκούμενο όχημα τοποθετώντας τις δύο σφήνες αναστολής κύλισης (τάκους) στους τροχούς του τελευταίου οπίσθιου άξονα σε θέσεις επί των τροχών (διαγώνια, μπροστά ή πίσω) ανάλογα με τη κλίση του εδάφους και «δένεται» το μηχανόφρενο, εφόσον οι κύλινδροι πέδησης του συστήματος πέδησής του δεν είναι διπλής ενέργειας.

δ) Στηρίζεται το ρυμουλκούμενο, εάν είναι μονοαξονικό ή με δύο άξονες κεντροαξονικό, στην τηλεσκοπική του στήριξη (ποδαρικό), και ακολουθείται για το κατέβασμά του η αντίστοιχη διαδικασία των επικαθήμενων.

ε) Διακόπτεται η παροχή, όπου υπάρχει, πεπιεσμένου αέρα μέσω των ταχυσυνδέσμων των σωληνώσεων παροχής πεπιεσμένου αέρα και στη συνέχεια αποσυνδέονται διαδοχικά η εντολή παροχής (κόκκινος αγωγός) και η εντολή πέδησης (κίτρινος αγωγός). Τοποθετούνται και καλύπτονται οι αγωγοί στις αναμονές, όπου υπάρχουν, με τα ειδικά προστατευτικά για να αποφευχθεί η είσοδος ξένων σωμάτων ή νερού. Για την αποφυγή εμπλοκής τους οι αγωγοί δεν πρέπει να αιωρούνται.

στ) Αποσυνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του ρυμουλκού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του ρυμουλκού ενισχύεται με AB5 αποσυνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.

ζ) Απασφαλίζεται ο κοτσαδόρος με τη χειρολαβή απασφάλισής του, ώστε να είναι δυνατή η αποσύνδεση των δύο οχημάτων. Δεν αποκλείεται η ελαφρά μετακίνηση του συρμού εάν διαπιστωθεί ότι ο πείρος εμποδίζει την απασφάλισή του.

η) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και το μετακινεί με μικρή ταχύτητα σε μικρή απόσταση, μέχρις ότου αυτό αποσυνδεθεί από το ρυμουλκούμενο.

θ) Αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το φορτηγό και ελέγχει αν το ρυμουλκούμενο είναι ασφαλισμένο (τάκοι, χειρόφρενο) και σημασμένο (προειδοποιητικό τρίγωνο ασφαλείας). Σε περίπτωση που οι κύλινδροι πέδησης του ρυμουλκούμενου δεν είναι διπλής ενέργειας, ο υποψήφιος οδηγός οφείλει να σφίξει και το μηχανόφρενο δεδομένου ότι οι μικρές μετακινήσεις μπορεί να έχουν προκαλέσει κάποια χαλάρωση στην πέδη στάθμευσης»

Η παράγραφος ι αντικαταστάθηκε με τη θ με την παράγραφο 5 του άρθρου 3 της Α3/39325/5725 (ΦΕΚ 2991Β/31/12/2015)

ι) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο φορτηγό και θέτει το μηχανισμό μεταγωγής του ταχογράφου, όπου υπάρχει, στο σύμβολο που αντιστοιχεί στη δραστηριότητα «οδήγηση» (όπου υπάρχει) και στη συνέχεια τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ. εισέρχεται στην κυκλοφορία.

Η παράγραφος ια αναριθμήθηκε σε ι με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 της Α3/39325/5725 (ΦΕΚ 2991Β/31/12/2015)

IV. Ενέργειες ζεύξης συρμού

Για τη ζεύξη συρμού ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

α) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο φορτηγό και το οδηγεί με όπισθεν και σε ευθεία πορεία προς το σταθμευμένο ρυμουλκούμενο, σταματώντας το σε μικρή απόσταση μπροστά από αυτό. Κατά τη διάρκεια των ελιγμών πρέπει να εξασφαλίζονται τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού (έλεγχος, ενεργοποίηση κατάλληλων δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης),

β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Άλλες Εργασίες» (όπου υπάρχει) και αφού ενεργοποιηθεί η πέδη στάθμευσης, απενεργοποιείται ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το φορτηγό. Στη συνέχεια και πριν συνεχίσει τις υπόλοιπες ενέργειες ζεύξης, ελέγχει εάν το ρυμουλκούμενο είναι σωστά ασφαλισμένο.

Απασφαλιζεται ο πείρος του κοτσαδόρου του φορτηγού σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή (είτε χειροκίνητο σύστημα με ελατήριο είτε με αέρα) και ελέγχεται το «μάτι» της μπάρας ή του τριγώνου έλξης για τυχόν φθορές,

γ) Επιβιβάζεται στο φορτηγό και συνεχίζοντας την οπισθοπορεία, με μικρή ταχύτητα, προσεγγίζει το ρυμουλκούμενο κατά τρόπο ώστε το τρίγωνο έλξης του να ευθυγραμμισθεί με το κοτσαδόρο του φορτηγού σταματώντας περίπου στα 30 έως 50 εκατοστά. Το τρίγωνο έλξης συγκροτείται, μέσω των ελατηρίων του, σε οριζόντια θέση με τη βοήθεια του μηχανισμού ανύψωσής του και ελέγχεται εάν βρίσκεται στο σωστό ύψος και εάν χρειάζεται ρύθμιση είτε ανεβάζοντας το μπροστινό ποδαρικό του ρυμουλκούμενου είτε ρυθμίζοντας την αερανάρτηση, εφόσον υπάρχει, του φορτηγού. Κατά την οπισθοπορεία μπορεί ο υποψήφιος οδηγός να σταματήσει όσες φορές χρειαστεί και να αποβιβαστεί για να ελέγξει αν το τρίγωνο έλξης οδηγείται σωστά στον κοτσαδόρο. Για τη σωστή και ασφαλή εφαρμογή του τριγώνου έλξης στη τερματική του θέση στον κοτσαδόρο συνεχίζει την οπισθοπορεία έως ότου ακουστεί ο χαρακτηριστικός μεταλλικός ήχος της λειτουργίας ασφάλισης του κοτσαδόρου. Στους κοτσαδόρους με ασφάλιση ενεργοποιούμενη με αέρα ή ελατήριο, ο πείρος ασφαρίζει αυτόματα, ενώ στους μηχανικούς θα πρέπει ο υποψήφιος

οδηγός να τοποθετήσει τον πείρο χειροκίνητα. Ελέγχεται η ασφάλιση και εάν ο πείρος δεν έχει ασφαλιστεί, επαναλαμβάνονται οι προηγούμενες ενέργειες ώστε να είναι αδύνατη η αποσύνδεση των δύο οχημάτων,

δ) Συνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του φορτηγού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του φορτηγού ενισχύεται με AB3 συνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.

ε) Συνδέονται οι σωληνώσεις παροχής πεπιεσμένου αέρα του φορτηγού με τους αντίστοιχους ταχυσύνδεσμους του ρυμουλκούμενου και ανοίγοντας τις παροχές, όπου υπάρχουν, διαδοχικά της εντολή πέδησης (κίτρινου αγωγού) και της εντολής παροχής (κόκκινος αγωγός). Σε περίπτωση συνδυασμένου μηχανισμού η σύνδεση γίνεται ταυτόχρονα.

στ) Στηρίζεται το ρυμουλκούμενο, εάν είναι μονοαξονικό ή με δύο άξονες κεντροαξονικό, στην τηλεσκοπική του στήριξη (ποδαρικό), και ακολουθείται για την ανύψωσή του η αντίστοιχη διαδικασία των επικαθήμενων.

ζ) Αφαιρούνται οι σφήνες αναστολής κύλισης (τάκοι) από τους τροχούς του ρυμουλκούμενου και ελέγχεται ότι το ρυμουλκούμενο έχει συνδεθεί με ασφάλεια με το φορτηγό, εφόσον έχει απελευθερωθεί το μηχανόφρενο, εάν το ρυμουλκούμενο δεν διαθέτει κυλίνδρους πέδησης διπλής ενέργειας. Τέλος τοποθετεί στη θέση τους τις σφήνες αναστολής κύλισης και το προειδοποιητικό τρίγωνο,

η) Επιβιβάζεται στο συρμό, θέτει σε λειτουργία τον κινητήρα μέχρι η πίεση στα αερόφρενα να φτάσει στη μέγιστη τιμή της και ελέγχει τον πίνακα οργάνων για τυχόν ενδείξεις κακής λειτουργίας (όπως, πτώση πίεσης, λειτουργία της φωτεινής ένδειξης του AB3 κυρίως του ρυμουλκούμενου).

θ) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Οδήγηση» (όπου υπάρχει) και ο υποψήφιος οδηγός μετακινεί με μικρή ταχύτητα το συρμό σε μικρή απόσταση, και αφού διαπιστώσει ότι η πέδηση και τα λοιπά συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά και το φορτηγό έλκει ασφαλώς το ρυμουλκούμενο, εισέρχεται στην κυκλοφορία τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ..

V. Πρόσθετοι έλεγχοι ζεύξης και απόζευξης

Μετά τη ζεύξη και απόζευξη του ρυμουλκού και του επικαθήμενου ή του φορτηγού και του ρυμουλκούμενου και πριν από την κυκλοφορία τους, είτε ως ενιαίες μονάδες (αρθρωτό όχημα ή συρμός), είτε μεμονωμένα (ρυμουλκό ή φορτηγό), διενεργούνται πρόσθετοι έλεγχοι της λειτουργικής κατάστασής τους, για την ασφάλεια της οδικής κυκλοφορίας:

α) Των συστημάτων πέδησης ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων ως εξής:

- έλεγχος διαρροής πεπιεσμένου αέρα,
- έλεγχος των αγωγών σύνδεσης πεπιεσμένου αέρα με τους ταχυσυνδέσμους τους,
- έλεγχος πέδησης ρυμουλκούμενου ή επικαθήμενου οχήματος κατά τη λειτουργία της κύριας πέδη (πέδη πορείας),
- έλεγχος ενεργοποίησης της διαρκούς πέδησης ρυμουλκούμενου ή επικαθήμενου οχήματος,
- έλεγχος των ενδείξεων των μανομέτρων, εάν η πίεση στο σύνδεσμο των

αγωγών για την πέδηση του ρυμουλκού δε συμβιβάζεται με αυτήν του συστήματος πέδησης του ρυμουλκούμενου οχήματος,

- έλεγχος του χρόνου πλήρωσης των αεροφυλακίων,
- έλεγχος της λειτουργίας των φωτεινών ενδείξεων του AB3 για το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο.

β) Των συστημάτων φωτισμού ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων ως εξής:

- έλεγχος των αγωγών παροχής ηλεκτρικού ρεύματος,
- έλεγχος της λειτουργίας των φώτων ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων,
- έλεγχος της λειτουργίας των δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης (φλας) ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων,
- έλεγχος της λειτουργίας των φώτων έκτακτης ανάγκης.

γ) Μετά τη ζεύξη ελέγχεται τυχόν μετακίνηση του φορτίου και γενικότερα η ασφαλής πρόσδεσή του.

δ) Για λόγους ασφαλείας ο υποψήφιος οδηγός:

- φέρει τα κλειδιά μαζί του, όποτε τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας και αποβιβάζεται από το όχημα για οποιαδήποτε εργασία της διαδικασίας ζεύξης ή απόζευξης
- δεν επιτρέπεται να εισέρχεται κάτω από το ρυμουλκούμενο ούτε επιτρέπει σε άλλους να προσεγγίζουν το χώρο που πραγματοποιείται η ζεύξη ή απόζευξη,
- δεν επιτρέπεται να τοποθετεί τα χέρια του ή τα δάχτυλά του στους μηχανισμούς ασφάλισης του πείρου ή στα σημεία ασφάλισης της πλάκας επικάθησης.
- πρέπει να βεβαιωθεί ότι τα ποδαρικά δεν βυθίζονται στο έδαφος, πριν απομακρυνθεί από το ρυμουλκούμενο μετά την απόζευξη.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη ορθή και με την απαιτούμενη σειρά εκτέλεση των παραπάνω ενεργειών.

ΟΜΑΔΑ Γ- ΠΟΡΕΙΑ. ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Η παρακάτω επιπλέον δοκιμασία πραγματοποιείται μόνο για τις κατηγορίες C1, C, D1, D, C1 E, CE, D1 E, DE, BE:

14) Προσαρμογή της τροχιάς του οχήματος στις στροφές

Ο υποψήφιος ελέγχεται εάν είναι σε θέση, λαμβάνοντας υπόψη το μήκος και τα εξέχοντα τμήματα του οχήματος του, να προσαρμόσει την τροχιά του οχήματος, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν ατύχημα με τα λοιπά οχήματα ή τους λοιπούς χρήστες της οδού ή τυχόν προεξέχοντα εμπόδια.

Σφάλμα είναι η μη σωστή θέση και τροχιά του οχήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι προδιαγραφές των ειδικών πινακίδων εκπαιδευτικών οχημάτων είναι:

1. Τα οχήματα των κατηγοριών AM, A1, A2 και A πρέπει:

α) Να φέρουν πινακίδα λευκή ή κίτρινη από υλικό που δεν παραμορφώνεται εύκολα, με οριζόντια και κατακόρυφη διάσταση δεκαπέντε (15) εκατοστών. Επιτρέπεται απόκλιση της τάξεως του τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Να υπάρχει πάνω στην πινακίδα με κόκκινο χρώμα το γράμμα «ί.» με οριζόντια διάσταση δέκα (10) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη δώδεκα (12) εκατοστών, ενώ το πλάτος των σκελών του γράμματος «I_» ορίζεται σε δύο (2) εκατοστά, **γ)** Να στερεώνεται η πινακίδα στο πίσω μέρος της μοτοσικλέτας κατακόρυφα, πάνω ή κάτω από την πινακίδα του αριθμού κυκλοφορίας, ώστε:

- Να είναι ορατή από τους λοιπούς χρήστες της οδού,
- Να μην καλύπτει την πινακίδα του αριθμού κυκλοφορίας και τα πίσω φώτα.

δ) Οι διαστάσεις των ενδείξεων των πινακίδων επιτρέπεται να έχουν απόκλιση της τάξεως του δέκα τοις εκατό (10%).

~~**ε)** Στο κράνος του υποψηφίου οδηγού τοποθετείται υποχρεωτικά η ένδειξη «L».~~

Το τελευταίο εδάφιο καταργήθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 της υ.α. 48738/5824 (ΦΕΚ Β' 2461/19-072017)

2. Τα οχήματα της κατηγορίας Β πρέπει:

α) Να φέρουν πινακίδα λευκή ή κίτρινη από υλικό που δεν παραμορφώνεται εύκολα, με οριζόντια διάσταση πενήντα (50) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη τριάντα (30) εκατοστών. Επιτρέπεται απόκλιση της τάξεως του τριάντα τοις εκατό (30%). **β)** Να υπάρχει πάνω στην πινακίδα με κόκκινο χρώμα το γράμμα «ί» με οριζόντια διάσταση δεκαπέντε (15) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη είκοσι (20) εκατοστών, ενώ το πλάτος των σκελών του γράμματος «!_» ορίζεται σε τέσσερα (4) εκατοστά, **γ)** Να υπάρχει δίπλα στο γράμμα «I_» η φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ» με γράμματα μαύρου χρώματος και ύψους τεσσάρων (4) έως έξι (6) εκατοστών.

δ) Να αποτυπώνεται με γράμματα μαύρου ή μπλε χρώματος και ύψους τριών (3) έως έξι (6) εκατοστών, κάτω από τη φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ», η επωνυμία της σχολής, **ε)** Να αποτυπώνεται με γράμματα και αριθμούς μαύρου ή μπλε χρώματος ύψους τεσσάρων (4) εκατοστών ο αριθμός αδείας της Σχολής Οδηγών.

στ) Να τοποθετείται και να στερεώνεται στην οροφή του αυτοκινήτου, πινακίδα διπλής όψεως, ώστε να είναι ευκρινώς ορατές οι ενδείξεις από την οπίσθια και εμπρόσθια πλευρά του.

ζ) Οι διαστάσεις των ενδείξεων των πινακίδων επιτρέπεται να έχουν απόκλιση της τάξεως του δέκα τοις εκατό (10%).

3. Τα οχήματα της κατηγορίας Β επιτρέπεται να διαθέτουν και πινακίδες σχήματος κανονικής κολοβής πυραμίδας, με μεγάλη βάση ορθογώνιο παραλληλόγραμμο διαστάσεων δεκαπέντε (15) εκατοστών επί σαράντα (40) εκατοστών και ύψος είκοσι (20) εκατοστών. Επιτρέπεται απόκλιση της τάξεως του είκοσι τοις εκατό

(20%).

Οι διαστάσεις των ενδείξεων των πινακίδων, με απόκλιση της τάξεως του δέκα τοις εκατό (10%) θα είναι:

α) Διακριτικού σήματος «!_» ύψους δεκαπέντε (15) εκατοστών και μήκους δώδεκα (12) εκατοστών,

β) Γραμμάτων τρία (3) εκατοστά και αριθμών δύο (2) εκατοστά.

Οι πινακίδες αυτές μπορεί να είναι φωτιζόμενες, με χρησιμοποίηση λαμπτήρων τόσης ισχύος ώστε να εξασφαλίζεται η καλή φωτεινότητά τους κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Οι πινακίδες τοποθετούνται στην οροφή του εκπαιδευτικού οχήματος, υποχρεωτικά, καθόλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης και της εξέτασης των υποψηφίων οδηγών με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής στήριξή τους κατά την κίνηση του οχήματος, με οποιαδήποτε ταχύτητα εντός των επιτρεπομένων ορίων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.).

4. Τα οχήματα των κατηγοριών C1, C, D1, D, C1 E, CE, D1E, DE, BE πρέπει:

α) Να φέρουν πινακίδα λευκή ή κίτρινη από υλικό που δεν παραμορφώνεται εύκολα, με οριζόντια διάσταση εξήντα (60) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη σαράντα (40) εκατοστών. Επιτρέπεται απόκλιση της τάξεως του τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Να υπάρχει πάνω στην πινακίδα με κόκκινο χρώμα το γράμμα «ί» με οριζόντια διάσταση είκοσι (20) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη τριάντα (30) εκατοστών, ενώ το πλάτος των σκελών του γράμματος «ί» ορίζεται σε έξι (6) εκατοστά, γ) Να υπάρχει δίπλα στο γράμμα «!_» η φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ» με γράμματα μαύρου χρώματος και ύψους έξι (6) έως οκτώ (8) εκατοστών.

δ) Να αποτυπώνεται με γράμματα μαύρου ή μπλε χρώματος και ύψους τριών (3) έως οκτώ (8) εκατοστών, κάτω από τη φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ», η επωνυμία της Σχολής Οδηγών.

ε) Να αποτυπώνεται με γράμματα και αριθμούς μαύρου ή μπλε χρώματος και ύψους τεσσάρων (4) εκατοστών ο αριθμός αδείας της Σχολής Οδηγών..

στ) Επιτρέπεται απόκλιση των παραπάνω διαστάσεων της τάξεως του δέκα τοις εκατό (10%).

ζ) Να τοποθετείται και να στερεώνεται σε εμφανές σημείο στο πίσω μέρος του οχήματος (Κατηγορίες 01, O, ü1, ü) ή του ρυμουλκούμενου ή επικαθήμενου οχήματος (Κατηγορίες 01 E, OE, 01E, üE, BE). Επιτρέπεται δε τα στοιχεία αυτής να είναι γραμμένα στο πίσω μέρος του αμαξώματος των παραπάνω κατηγοριών εφόσον καταλαμβάνουν χώρο τουλάχιστο ίσο με αυτόν της προβλεπόμενης πινακίδας.

5. Σε όλες τις πινακίδες επιτρέπεται η αναγραφή του αριθμού τηλεφώνου, της ταχυδρομικής και ηλεκτρονικής διεύθυνσης της Σχολής Οδηγών κάτω από τον τίτλο.